

Román–magyar együttélés Hargita megyében

Román–magyar együttélés Hargita megyében

Telefonos felmérés eredményei

A telefonos lekérdezést Hargita megyében, február 26–március 4. között végezték. Az adatfelvétel célja az volt, hogy megismerjük a Hargita megye 18. évét betöltött magyar és román lakosságának együttéléssel kapcsolatos véleményét, tájékozottságát a kormány régióátszervezéssel kapcsolatos terveiről, valamint hogy fényt derítsünk arra, a régiófelosztás melyik forgatókönyvét tartja megvalósíthatónak a megye lakossága.

A felmérést Hargita Megye Tanácsa megrendelésére a Hargita Consulting Kft. végezte.

A mintába, a **szisztematikus mintavételt** követően, 1500 Hargita megyei lakos került. A **lekérdezett egyének száma 480**. A felmérés hibaszázaléka 95%-os valószínűség mellett **± 4,7 %**.

- Lekérdezés időpontja: **február 26 – március 4.**
- Módszer: **telefonos lekérdezés**
- Mintavétel: **szisztematikus**
- A mintába beválogatott egyének száma: **1500 fő**
- Hibaszázalék: 95%-os valószínűség mellett **± 4,7 %**
- A lekérdezett egyének száma: **480**
- Az adatfelvétel terepe: **Hargita megye**

1. Általános bemutatás

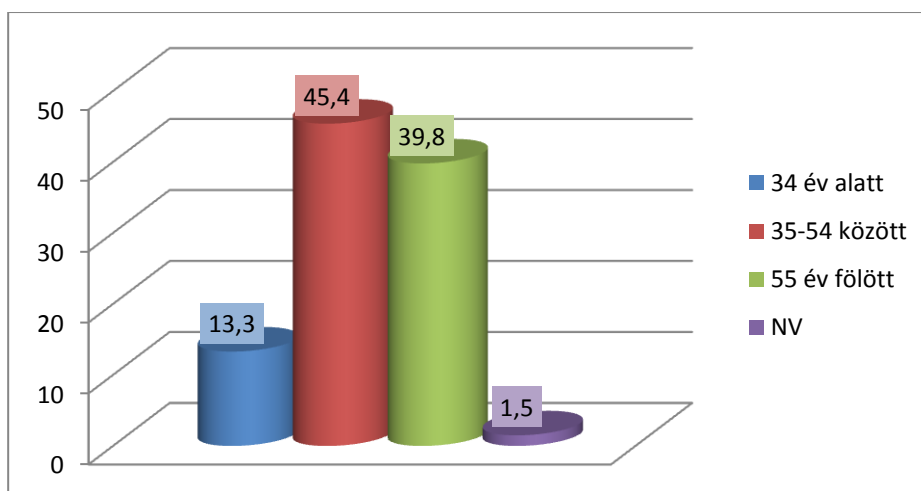
A válaszadók többsége, **etnikai hovatartozását** tekintve, magyar nemzetiségű. A lekérdezettek 86,9%-a tehát magyar, illetve 13,1%-a román.

A román nemzetiségű válaszadók megoszlása a teljes mintában arányos a Hargita megyei román népesség teljes népességén belüli arányával.

Nem szerinti megoszlás tekintetében a nők felülreprezentáltak: a válaszadók kétharmada (64,6%) nő, míg 35,4% férfi.

A válaszadók **életkor szerinti megoszlása** a következő:

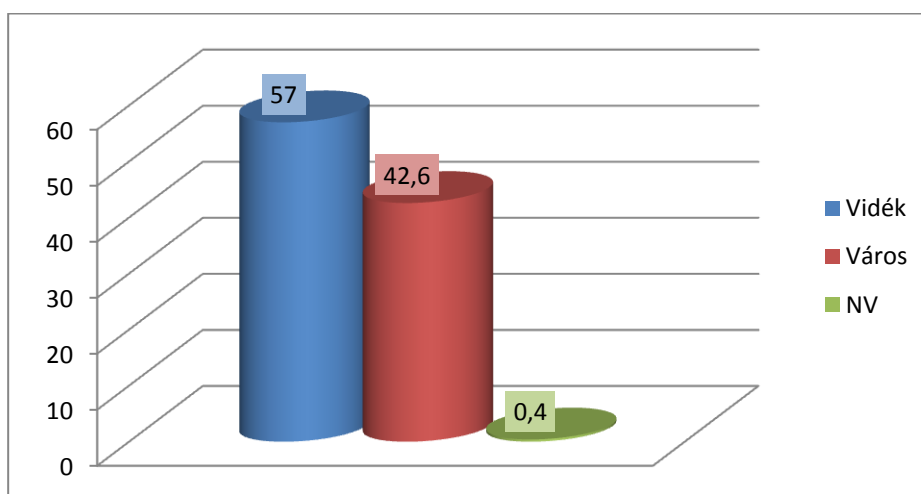
Ábra: Életkor szerinti megoszlás, % (N=480)

A lekérdezettek majdnem fele középkorú, míg valamivel több, mint egyharmada az 55 év fölöttiek csoportjába tartozik. 13,3% a 34 év alatti válaszadók aránya a kutatásban.

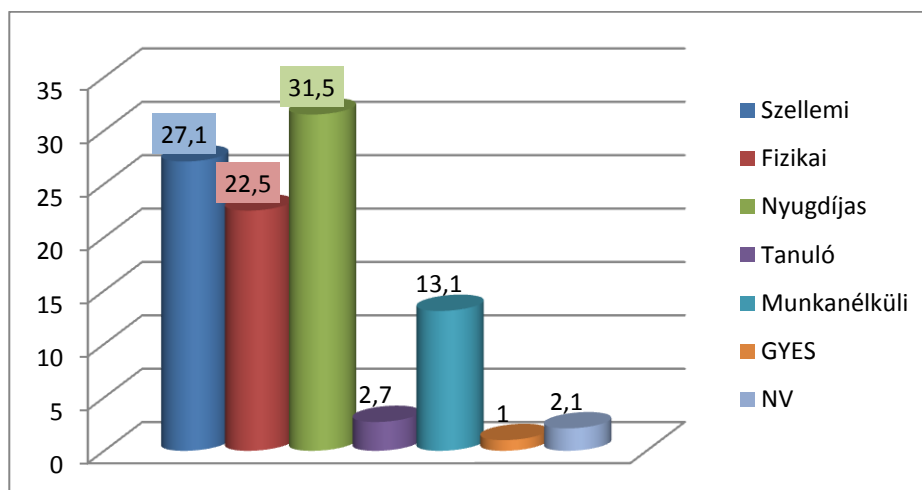
Ami a **lakhely típusa szerinti megoszlást** illeti, a válaszadók valamivel több, mint fele (57%) vidéki, míg 42,6% a városon lakók aránya az elemzésben.

Ábra: Lakhely típusa szerinti megoszlás, % (N=480)

Amint a lenti ábra is mutatja, minden tíz válaszadóból három nyugdíjas, kevéssel több, mint negyede szellemi munkás, míg 22,5% a fizikai munkát végzők aránya. A válaszadók 13%-a munkanélküli.

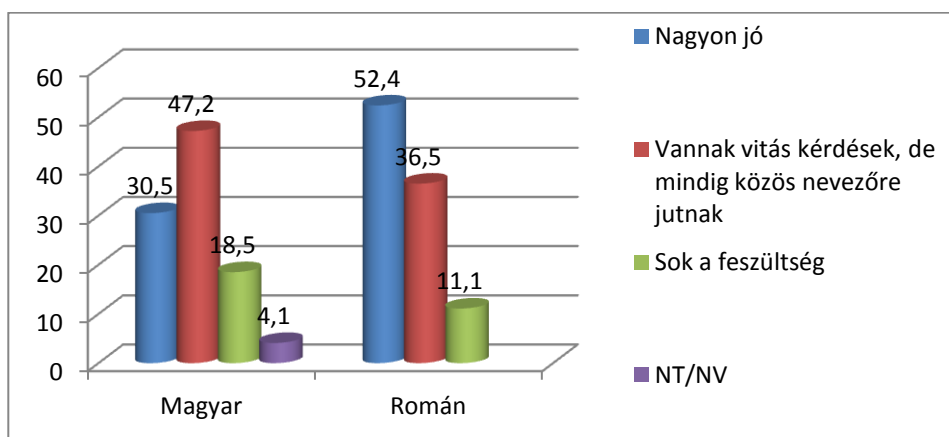
Ábra: Foglalkozás szerinti megoszlás, % (N=480)

2. A kutatás eredményei

2.1. Magyar–román viszony

Ábra: A magyar–román viszony megítélése a magyar és román lakosság körében, % (N=417 HU, N=63 RO)

Megj.: Az arányok összességében meghaladják a 100%-ot, mivel előfordult néhol, hogy több választ adtak meg.

A román és magyar lakosság túlnyomó többsége egyaránt jónak tartja a román–magyar viszonyt, mindazok ellenére, hogy vannak vitás kérdések.

Minden tíz román válaszadóból egy véli úgy, hogy sok a feszültség a két etnikumhoz tartozók között. Ez az arány a magyarok esetében valamivel magasabb, egészen pontosan 18,5%.

A magyar válaszadók 4%-a nem tudott vagy nem akart állást foglalni a kérdésben.

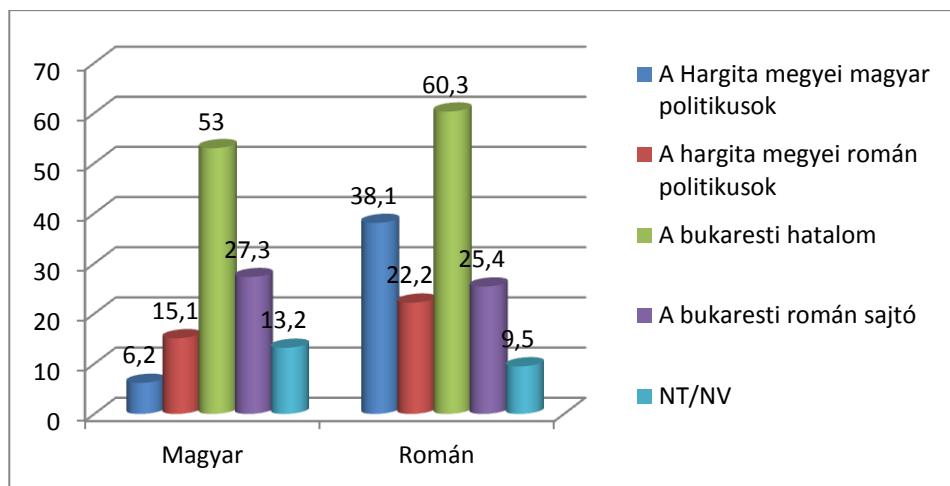
A magyar–román viszony megítélése a foglalkozás függvényében, % (N=480)

	Szellemi	Fizikai	Nyugdíjas	Tanuló	Munkanélküli
Nagyon jó	32,3%	22,2%	48,3%	7,7%	27%
Vannak vitás kérdések, de mindig közös nevezőre jutnak	50,8%	54,6%	35,8%	61,5%	41,3%
Sok a feszültség	14,6%	19,4%	12,6%	30,8%	27%
NT/NV	2,3%	4,6%	3,3%		4,8%
	100%	100%	100%	100%	100%

Amint a fenti keresztábra mutatja, azon megkérdezettek fele, akik szerint nagyon jó a magyar–román viszony, nyugdíjas. Továbbá a tanulók vannak főként azon az állásponton, hogy adódnak vitás kérdések a két etnikumhoz tartozók között, de mindig találnak megoldást rá, illetve a tanulók vallják többségében azt, hogy sok a feszültség a románok és a magyarok között.

Arra is próbáltunk választ kapni, hogy Hargita megye lakosságának véleménye szerint kik okolhatóak a román–magyar nemzetiségűek között időnként kialakuló feszült helyzetért. A következő eredmények születtek:

Ábra: Az adódó feszült helyzetek okozói a magyar és román lakosság megítélése szerint, % (N=417 HU, N=63 RO)

Megj.: Az arányok összességében meghaladják a 100%-ot, mivel előfordult néhol, hogy több választ adtak meg.

A román és magyar lakosság túlnyomó többsége úgy véli, hogy a bukaresti politikai hatalom, illetve a bukaresti román sajtó okolható a felmerülő feszült helyzetekért.

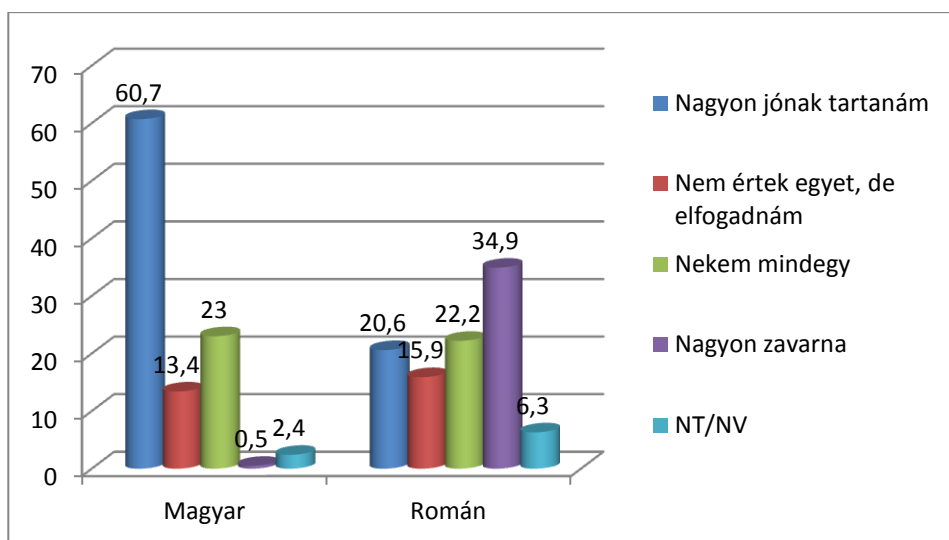
A román nemzetiségű válaszadók – szemben a magyar válaszadókkal – magasabb arányban okolják a Hargita megyei magyar, illetve román politikumot a kialakult helyzetek miatt.

A román (9,5%), illetve magyar (13,2%) válaszadók jelentős aránya nem akart vagy nem tudott állást foglalni a kérdésben.

2.2. Székely zászló

Ábra: Ha az úgynevezett székely zászló lenne Hargita megye zászlaja, azt

Ön..., % (N=417 HU, N=63 RO)

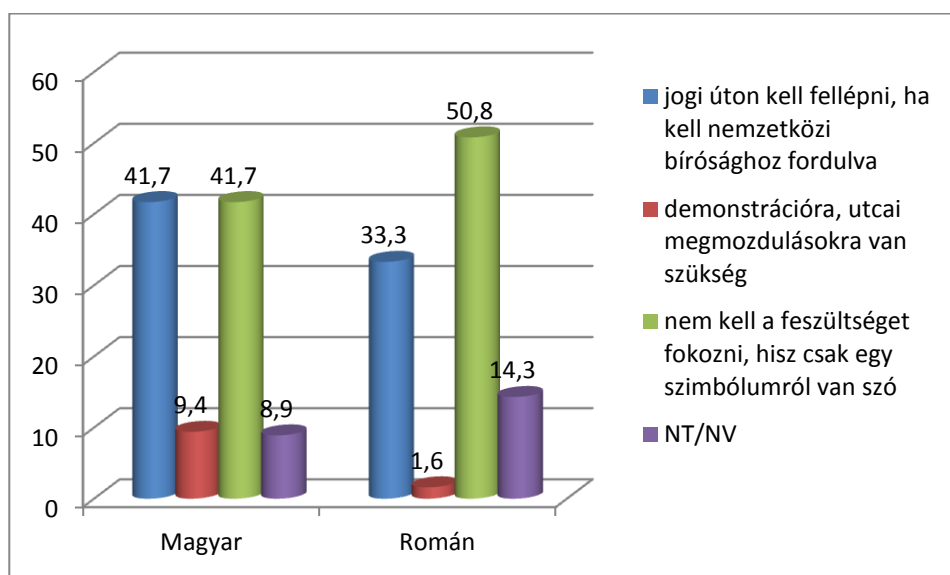
Ami a székely zászló kérdését illeti, a magyar nemzetiségű válaszadók 60%-a nagyon jónak tartaná, ha a székely zászló Hargita megye hivatalos zászlója lenne. A megkérdezettek majdnem negyede (23%) közömbös e kérdésben.

A román etnikumú válaszadók valamivel több, mint egyharmada jónak vagy elfogadhatónak tartja a székely zászló hivatalos megyezászlóvá tételét, míg szintén egyharmad körüli (34,9%) azok aránya, akiket zavar. A román nemzetiségűek 22%-a – hasonlóképpen a magyarokhoz – közömbös e kérdésben.

A magyar etnikumú válaszadók fele úgy véli, tenni kell azért, hogy a székely zászló legyen Hargita megye hivatalos zászlója: 41,7% szerint jogi úton kell fellépni, míg 9,4% szerint demonstrációra, utcai megmozdulásra van szükség. Minden tíz válaszadóból négy úgy gondolja, hogy nem kell a feszültséget fokozni.

A román lakosság egyharmada véli úgy, hogy jogi vagy utcai megmozdulásra lenne szükség a székely zászló ügyében, a válaszadók fele azonban úgy gondolja, nem szükséges a feszültség fokozása, hisz csak egy szimbólumról van szó. A román etnikumú megkérdezettek majdnem 15%-a nem akart vagy nem tudott állást foglalni a székely zászló kérdésében.

Ábra: A székely zászló hivatalos megyezászlóvá tételének lépései – megítélések, %
(N=417 HU, N=63 RO)

Megj.: Az arányok összességében meghaladják a 100%-ot, mivel előfordult néhol, hogy több választ adtak meg.

A székely zászló hivatalos megyezászlóvá tételének lépéseiről alkotott vélemény a foglalkozás függvényében, % (N=480)

	Szellemi	Fizikai	Nyugdíjas	Tanuló	Munkanélküli
Jogi úton kell fellépni	43,9%	36%	43,7%	53,8%	31,7%
Demonstrációra van szükség	6,1%	11%	7,2%	15,4%	7,9%
Nem kell a feszültséget fokozni	38,5%	51,9%	38,4%	23,1%	52,4%
NT/NV	11,5%	4,6%	12,6%	7,7%	7,9%
	100%	103,5%	101,9%	100%	100%

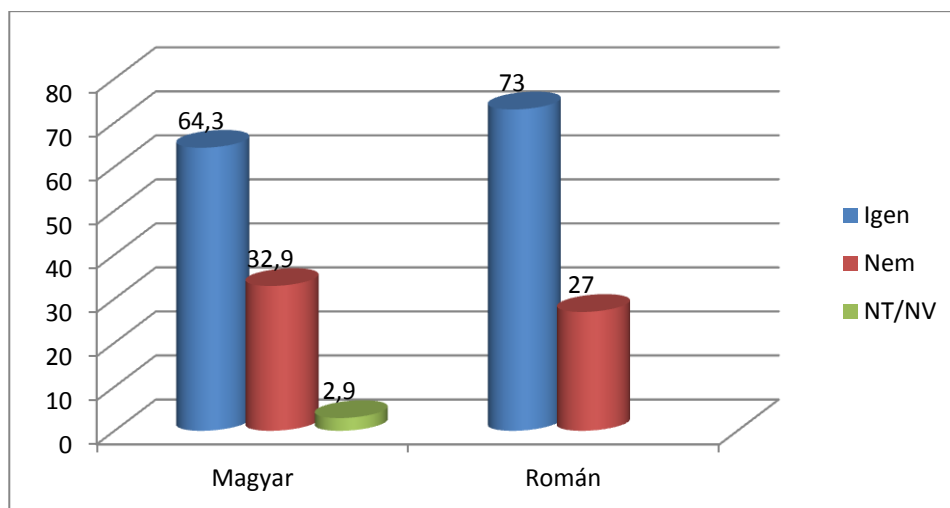
Megj.: Az arányok összességében meghaladják a 100%-ot, mivel előfordult néhol, hogy több választ adtak meg.

A jogi vagy demonstráció útján történő fellépést legnagyobb mértékben a Hargita megyei tanulók támogatják. A fizikai munkások, illetve munkanélküliek többsége úgy véli, nem kell a feszültséget fokozni a székely zászló hivatalos megyezászlóvá tételével.

2.3. Regionalizáció

A felmérés másik célja volt megismerni Hargita megye lakosságának tájékozottságát a kormány régióátstrukturizálással kapcsolatos terveiről. A következő eredmények születtek:

Ábra: A kormány régióátstrukturizálással kapcsolatos terveiről való tájékozottság Hargita megye magyar és román lakossága körében, % (N=417 HU, N=63 RO)

A Hargita megyei magyar lakosság majdnem kétharmada (64,3%) hallott a kormány régióátstrukturizálással kapcsolatos terveiről, míg 32,9% azok aránya, akik még nem tudnak a kormány ezen törekvéseiről.

A román válaszadók valamivel tájékozottabbak, hiszen majdnem háromnegyedük hallott a régióátstrukturizálás kérdéséről.

A kormány regionalizációs törekvéseiről való tájékozottság a településtípus függvényében, % (N=480)

	Falu	Város
Igen, hallott	60%	73,5%
Nem, nem hallott	37,2%	24,5%
NT/NV	2,8%	2%
	100%	100%

A fenti keresztábra alapján elmondható, hogy a városon élők valamivel tájékozottabbak a vidékieknél a régióátszervezésre irányuló törekvésekről.

Kíváncsiak voltunk továbbá arra is, hogy melyik átszervezési forgatókönyvet érzik magukhoz legközelebb a Hargita megyeiek. A válaszlehetőségként felsorolt négy forgatókönyv a következő volt:

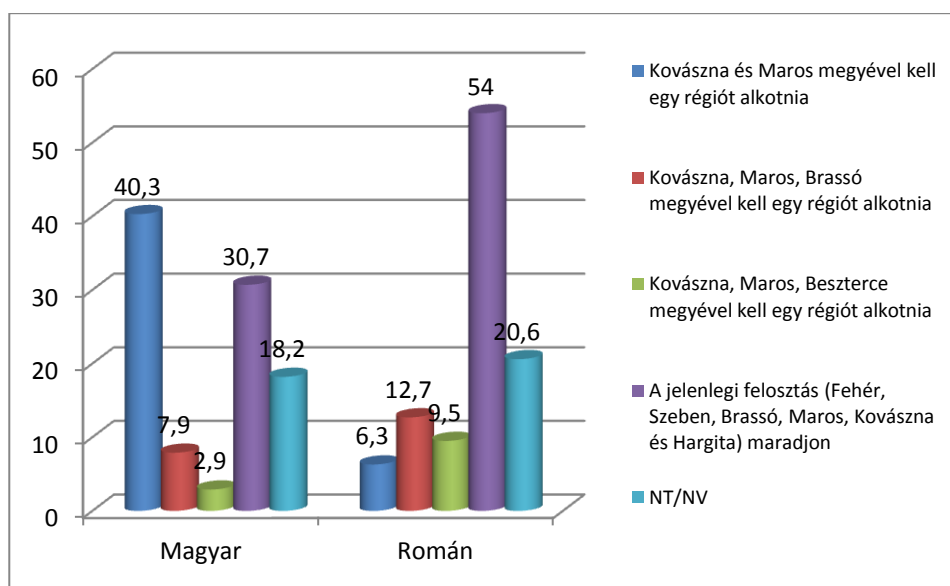
- Hargita, Kovászna és Maros
- Hargita, Kovászna, Maros és Brassó
- Hargita, Kovászna, Maros és Beszterce-Naszód
- Fehér, Szeben, Brassó, Maros, Kovászna, Hargita

A magyar etnikumú válaszadók 18%-a nem tudott vagy nem akart állást foglalni a kérdésben. Azok körében, akik válaszoltak, a legkedveltebb (40,3%) a három

székelyföldi megye egy régióba kerülése lenne. Ezt követi az eredeti, hatmegyés régió forgatókönyve, amelyet minden tíz válaszadóból három támogatna.

A román lakosság több mint fele (54%) a jelenlegi régiófelosztást (Fehér, Szében, Brassó, Maros, Kovászna, Hargita) támogatja, és minden tíz válaszadóból kettő a jelenlegi felosztás mellett voksol.

Ábra: A régiók újrafelosztására vonatkozó elképzelések a magyar és a román lakosság körében, % (N=417 HU, N=63 RO)

Megj.: Az arányok összességében meghaladják a 100%-ot, mivel előfordult néhol, hogy több választ adtak meg.

Összegzés

A felmérés Hargita megye lakosságának román–magyar együttéléssel és regionalizációval kapcsolatos attitűdjeit vizsgálta.

Az eredmények azt mutatják, hogy a vitás kérdések ellenére a lakosság jónak tartja a román–magyar viszonyt. Az időnként felmerülő feszült helyzetekért a román és a magyar lakosság egyaránt a bukaresti román sajtót és politikumot tartja felelősnek, provokátornak, tehát a közemberek szintjén nincs probléma, az időnként felmerülő feszültségeket külső tényezők generálják.

Ami a székely zászló kérdését illeti, a válaszadó Hargita megyei román és magyar népesség egyaránt azon a véleményen van, hogy inkább jogi úton kell fellépni az ügy érdekében. Demonstrációkhoz a válaszadók csupán 10%-a szerint kellene folyamodni.

A kormány régiófelosztási terveiről a Hargita megyeiek többsége tájékozódott. Ami az esetleges forгатókönyveket illeti, a magyar lakosság körében legkedveltebb a három székelyföldi megyés felosztás, míg a román népesség a Kovászna, Hargita, Maros, Beszterce-Naszód forгатókönyvet kedvelné jobban. A román és a magyar lakosság másodikként egyaránt a jelenlegi hatmegyés felosztást jelölte meg.